

Poznań, 2.01.2023 r.

*Prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska
Wydział Studiów Edukacyjnych
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza*

OCENA

**dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
Pani Doktor Joanny Marii Smyły
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
społecznych w dyscyplinie pedagogika**

I Informacje ogólne o drodze edukacyjno-zawodowej Habilitantki

Dr Joanna Maria Smyła należy do zaangażowanych i pracowitych badaczek rozwijających naukowe podejście krytyczne, poszerzających zakres swoich osiągnięć naukowo-badawczych, aspirując tym samym do osiągnięcia samodzielności naukowej. Z całą pewnością należy docenić drogę edukacyjno-zawodową Habilitantki, która wyraźnie wytyczyła jakość Jej rozwoju naukowo-badawczego i wymiary kognitywnych poszukiwań. Wiedza, umiejętności i doświadczenia zawodowe nabyte podczas edukacji na poziomie akademickim (2007 – ukończyła studia magisterskie w zakresie pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej na Wydziale Pedagogicznym i Artystycznym Akademii Świętokrzyskiej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach), studiów nad dysertacją doktorską (2011 - uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika na podstawie rozprawy pt. *Sytuacja młodych kobiet na podkarpackim rynku pracy – studium socjopedagogiczne* - promotor prof. zw. dr hab. Mirosław J.

Szymański), udziału w przedsięwzięciach szkoleniowych, kursach i warsztatach, a kontynuowane w pracy w szkołach i ośrodkach akademickich (w latach 2009-2011 w Szkole Języków i Zarządzania w Rzeszowie, w latach 2013-2014 w Wyższej Szkole Humanistyczno-Przyrodniczej w Sandomierzu, w 2018 roku w Europejskim Stowarzyszeniu Dialogu Edukacyjnego w Kielcach, od 2007 roku w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie oraz na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, od 2022 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim), wyraźnie ukierunkowały Jej zainteresowania naukowo-badawcze. Dorobek i doświadczenie naukowo-badawcze Habilitantki są oparte na solidnym gruncie wiedzy pedagogicznej, ze szczególnym zaakcentowaniem: pedagogiki młodzieży, pedagogiki społecznej, a także pedagogiki rodzaju, edukacji równościowej, wielo – i międzykulturowej.

II Ocena dorobku naukowego oraz najważniejszego osiągnięcia naukowego wskazanego przez Habilitantkę

Niewątpliwie o jakości konstytuowania tożsamości naukowej dr Joanny Marii Smyły świadczy Jej działalność publikacyjna. Lektura dorobku naukowego pozwala na odkrycie wyraźne zarysowanej drogi naukowego rozwoju Habilitantki i wyrażenie opinii, że w Jej naukowym *curriculum vitae* znajdują się aktualne, ważne i frapujące poznawczo teksty podejmujące problematykę: psychospołecznego i zawodowego funkcjonowania młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania w społeczeństwie, rodzinie i pracy, układu relacyjnego pomiędzy rodziną i szkołą w środowisku wielokulturowym, szans i ograniczeń rozwoju i funkcjonowania kobiet na współczesnym rynku pracy oraz jakości łączenia przez młode kobiety kariery życiowej i kariery zawodowej, zjawiska wielokulturowości i edukacji międzykulturowej ze szczególnym uwzględnieniem jakości funkcjonowania szkoły, rodziny, nauczyciela i ucznia w środowisku wielokulturowym. Usystematyzowana i ciekawie od strony poznawczej prowadzona narracja w obszarze wyróżnionych kognitywnych nurtów ujawnia włączanie się dr Joanny Marii Smyły w ważne dyskursy z obszaru pedagogiki

młodzieży, pedagogiki społecznej, pedagogiki rodzaju. Za przykład mogą posłużyć ciekawe poznawczo narracje podjęte przez Habilitantkę w monografiach autorskich o charakterze teoretyczno-badawczym: *Między pragnieniem a koniecznością. Funkcjonowanie młodych kobiet w rodzinie i pracy* (Kielce 2016) oraz *Młoda kobieta na rynku pracy. Szanse i ograniczenia rozwoju* (Kielce 2015), traktujące o wyzwaniach, jakie w przypadku młodych kobiet wiążą się z powinnością wpisania się w tradycyjnie przypisane role i z chęcią realizacji własnych aspiracji rodzinnych i zawodowych oraz na rozpoznaniu szans i możliwości kobiet na rynku pracy, barier i ograniczeń związanych z podjęciem pracy i awansem zawodowym, co zaowocowało zaproponowaniem przez Habilitantkę rozwiązań sprzyjających optymalizacji sytuacji zawodowej młodych kobiet na elastycznym rynku pracy. Uwagę zwraca artykuł pod tytułem: *Rodzina w kalejdoskopie współczesnych przemian* ([w:] *Wychowanie w Rodzinie. Rodzina – Edukacja – Terapia*; (red.) M. Magda-Adamowicz, L. Kataryńczuk-Mania; 1/2022), ukazujący wątek przemian współczesnej rodziny – ich złożoności i uwarunkowań, czy też rozdział w monografii zatytułowany: *Młodzież wobec własnej przyszłości – konteksty teoretyczne* ([w:] *Edukacja wobec wyzwań zmieniającego się świata. Diagnozy i projekcje rozwiązań*; (red.) J. Szempruch, J. Smyła, M. Kwaśniewska, Kielce 2021r.), z rzetelnie dokonaną charakterystyką okresu adolescencji i zagadnienia planowania, rozwoju i monitorowania kariery zawodowej przez młodzież i jej funkcjonowania w rzeczywistości permanentnej zmiany. Godzi się w tym miejscu przywołać kompetentne studium na temat formowania obrazu płci u dziewcząt w wyniku procesów socjalizacji i edukacji oraz konsekwencji wynikających z tego procesu, biorąc za oś narracji paradygmat esencjalizmu i konstruktywizmu (*The Professional Consequences of Shaping a Sexual Image Among Girls in the Social and Educational Processes*, [w:] „*The New Educational Review*”, nr 4/2018), czy też zagadnienie wpływu edukacji szkolnej na funkcjonowanie dziewcząt i chłopców w okresie dorosłości oraz koncentrację na uchwyceniu czynników tkwiących w środowisku szkolnym, które kształtują i pogłębiają różnice, co czyni z rozdziału: *Konsekwencje wokół edukacji dziewcząt i chłopców* ([w:] *Codziennosc szkoły. Uczeń*, (red.) E. Bochno, I. Nowosad, M.J. Szymański, Kraków 2014). O erudycji Habilitantki i Jej bardzo dobrej znajomości literatury przedmiotu świadczą rozważania podjęte w

rozdziale: *Organizowanie indywidualizacji kształcenia w klasie wielokulturowej* ([w:] *Nauczyciel wobec wyzwań nowoczesności. Szanse, nadzieje i zagrożenia*, (red.) J. Szempruch, A. Ratajek, J. Smyła, Wrocław 2018), w którym Habilitantka podejmuje frapujący i aktualny problem ucznia zmieniającego środowisko kulturowe i zagadnienie adaptacji do nowych warunków w kulturze rzeczywistości szkolnej.

Na uwagę zasługuje fakt, że dr Joanna Maria Smyła podejmując się analiz i interpretacji podjętych zagadnień stawia sobie ambitne cele zwrócone ku ich opisowi i rozpoznaniu, ale nade wszystko problematyzowaniu, a nawet - nierzadko - prognozowaniu dynamiki przemian. Ponad wszelką wątpliwość opracowania wnoszą nowe impulsy poznawcze do eksploracji obranych zagadnień, rzucają nowe światło na jakość naukowego wycieniowania zagadnień i odzwierciedlają osadzenie stawianych też w interpretacjach literatury przedmiotu.

Ważnym i twórczym osiągnięciem w biografii naukowej Habilitantki i wyraźnym rozwinięciem Jej zainteresowań poznawczych jest zgłoszona przez dr Joannę Marię Smyłę - jako główne osiągnięcie naukowe - książka habilitacyjna zatytułowana: *Wzory przyszłości osobistej i zawodowej młodzieży licealnej. Między tradycją a ponowoczesnością* (Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2022, recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Mirosław Szymański, prof. dr hab. Bogusław Śliwerski). W tej bardzo bogatej treściowo rozprawie czynnikami wyraźnie organizującymi postępowanie badawcze są przyjęte przez Habilitantkę założenia. Problematyka wokół której skonstruowana jest naukowa narracja podjęta w pracy skoncentrowana jest wprost na głównej osi zainteresowań dr Joanny Marii Smyły.

Problematyka młodzieży, jako głównego podmiotu prospektywnych zmian, przy szczególnym sfokusowaniu dociekań naukowo-badawczych na moment podwójnej tranzykcji z okresu młodzieńczości ku dorosłości oraz edukacji na rynek pracy, to problematyka ze wszech miar godna naukowego oglądu. Habilitantka nie ignoruje powinności odwołania się do przemian społeczno-kulturowych globalizującego się świata ponowoczesności – ich złożoności i uwarunkowań - oraz akcentuje przy tej okazji namysł nad tradycją (okresem nowoczesności). Interdyscyplinarny namysł i odpowiedzi na frapujące Habilitantkę problemy skoncentrowane na wzorach przyszłości

młodzieży i czynnikach je różnicujących, a nade wszystko na uchwyceniu kreowanych przez młodzież wzorów przyszłości osobistej i zawodowej, konsekwentnie odwołując się do koncepcji świata „wielości możliwości” i wynikającą z tego wielością i różnorodnością dostępnych młodzieży wzorów przyszłości, zostały ujęte w dwóch częściach pracy: teoretycznej oraz empirycznej. Tym co zasługuje na wyraźne zaakcentowanie jest spostrzeżenie, iż Habilitantka z pełną odpowiedzialnością podjęła się teoretyczno-badawczego namysłu wokół jakże złożonej materii tematu, a mianowicie na rozpoznaniu wzorów przyszłości młodzieży, ich zasięgu i wewnętrznej struktury, jak również preferencji badanej młodzieży i dokonywanych wyborów w zakresie poszczególnych wzorów. Ponadto – co dla eksplanacji badanego wycinka rzeczywistości jest poznawczo ważne – Habilitantka podjęła się (i zrealizowała) ustalenia zależności pomiędzy różnicującymi wzory przyszłości młodzieży w wieku licealnym czynnikami wewnętrznymi (indywidualno-podmiotowymi) i zewnętrznymi (środowiskowymi).

Analizy o charakterze teoretycznym i diagnostycznym pierwszej części pracy stanowią oś narracji odwołującą się do: dyskursów w badaniach młodzieży, młodości jako kategorii rozwojowej i społecznej, projektowania przyszłości w okresie adolescencji, jakości partycypacji młodzieży w rzeczywistości poddawanej permanentnej zmianie, procesu krystalizowania tożsamości jako zadania całościowego, społeczno-kulturowego kontekstu konstruowania przyszłości młodzieży. Obrana rama teoretyczna zaświadcza o bardzo dobrej orientacji Habilitantki w aktualnej literaturze przedmiotu odwołującej się do realiów globalizującego się świata, kondycji młodego człowieka, który w tej rzeczywistości partycypuje oraz możliwych jego relacji z tym światem. Bogactwo treści w przyjętej ramie teoretycznej pozwoliło na holistyczne ujęcie zagadnienia. Niemalże miejsca Habilitantka poświęciła zagadnieniu wschodzącej dorosłości jako kategorii wykreowanej społecznie, przemianom w sposobie postrzegania młodości, młodzieży jako kategorii społecznej. O odpowiedzialnej refleksji dr Joanny Marii Smyły i Jej skłonności do problematyzowania świadczy fakt, iż z wielości perspektyw ujmowania *definitywnego credo* „wzór (przyszłości)” wyprowadza Habilitantka propozycję ujmowania jego osobliwości jako wyobrażonego i uświadomionego przez jednostkę przyszłego

wizerunku (modelu) rzeczywistości społecznej i przyrodniczej. Wzór przyszłości stanowi idealistyczną wizję przyszłego życia, które podmiot pragnie osiągnąć. Dr Joanna Maria Smyła, obierając perspektywę socjopedagogiczną analiz, nie ignoruje genezy zainteresowania badaniami nad przyszłością młodzieży (m.in.: style życia, orientacje życiowe, ścieżki rozwoju, plany i aspiracje, system wartości), ram teoretycznych służących ich opisowi, operacjonalizacji i eksploracji oraz odwołuje się do egzemplifikacji z badań nad młodzieżą. Nadmienić warto, że narracja podjętych w poszczególnych rozdziałach i podrozdziałach tematów nie jest obciążona słabościami edytorskimi, logicznymi i wyraźnie uwzględnia wymiar społeczno-kulturowy i socjologiczno-pedagogiczny analizowanych zjawisk, problemów i konstruktów. Uwaga ta odnosi się nie tylko do części teoretycznej pracy – całość pracy jest rzetelnie przemyślanym od strony merytorycznej i edytorskim studium. Na uwagę i szczególnie zaakcentowanie zasługuje interdyscyplinarność podejmowanej problematyki wokół której został skonstruowany autorski warsztat badawczy. W tym miejscu należy podkreślić, że metodologiczna część pracy (*Założenia metodologiczne badań własnych*) zawiera wszystkie niezbędne i precyzyjnie określone elementy metodologii badań oraz ukazuje własny pomysł Habilitantki dotyczący przedmiotu, celów badań, problemów badawczych, metod, technik i narzędzi poznania interesującego ją zagadnienia. Na szczególną uwagę zasługują zaprojektowane przez Habilitantkę autorskie kwestionariusze pozwalające na przeprowadzenie badań o charakterze współbieżnym (zebranie danych o charakterze ilościowym i jakościowym): Kwestionariusz Wzorów Przyszłości Młodzieży; Skala Wartości Młodzieży. Ponadto w badaniach wykorzystano Kwestionariusz Nastawień Intrapersonalnych, Interpersonalnych i Nastawień wobec Świata autorstwa Ewy Wysockiej.

Wynikowa część książki to konsekwentnie prowadzona i rzetelnie dokonana analiza i interpretacja badań o charakterze diagnostyczno-weryfikacyjnym i prognostycznym. Z całą pewnością badania, których przedmiotem Habilitantka uczyniła rozpoznanie wzorów przyszłości młodzieży licealnej, obejmujących zarówno sferę życia osobistego, jak i zawodowego, zostały starannie zaprojektowane i zrealizowane. Doniosłym poznawczo walorem pracy wynikającym z eksploracji badawczych jest diagnoza wzorów przyszłości osobistej i zawodowej badanej młodzieży licealnej z

uwzględnieniem specyfiki środowiskowej, ich uwarunkowań społeczno-pedagogicznych oraz z udaną próbą pogrupowania wzorów w pewne typy (Niezależny Poszukiwacz; Budujący Wspólnotę; Zniewolony Przyjemnościowiec; Nastawiony na Awans Profesjonalista), a także rozpoznanie struktury wartości cenionych przez młodzież (pogrupowanie w kategorii wartości: rodzinne, edukacyjno-zawodowe, ekonomiczne, społeczne, witalno-estetyczne, moralne, wolnościowe, cywilizacyjne, osobiste, przyjemnościowe), jak również uchwycenie zależności między perspektywami ujmowania nastawienia do życia i własnej przyszłości a typami wzorów przyszłości młodzieży. Obszar pedagogiki młodzieży został znacząco ubogacony przez podjęcie się przez Habilitantkę opisu i eksplanacji intrapersonalnych i interpersonalnych nastawień młodzieży wobec własnego życia i świata w kontekście wzorów przyszłości. Trudno nie zgodzić się z zasadniczą linią argumentacji Habilitantki, że badania pozwalają na rozpoznanie tożsamości współczesnej młodzieży (*Na podstawie badanym – choć nie wprost – pytanie o to, kim chcieliby być w przyszłości, można odpowiedzieć na podstawie analizy aprobowanych wzorów przyszłości. Jest to pytanie o tożsamość współczesnej młodzieży, będącą projektem obejmującym doświadczenia jednostki zdobyte w przeszłości: dzieciństwie, terażniejszości i wzory jej przyszłości s. 402*), tym bardziej, iż Habilitantka zaświadcza, że podjęte przez Nią rozważania zasadzają się na świadomości i uznaniu wielości wątków oraz ukazują wagę przekonań krytycznych, o czym można się przekonać po lekturze całości pracy. Monografia dr Joanny Marii Smyły znacznie poszerza myślenie o młodzieży (a właściwie młodzieżach) jako aktywnym podmiocie prospektywnych zmian. Postulaty socjopedagogiczne, zawierające wnioski, wskazówki i implikacje dla praktyki, dowodzą niezbicie wagi podjętego problemu świadczącego o jakości tematu i stanowią inspirację do dalszych dociekań teoretyczno-empirycznych na temat: Młodzież czyli kto? Wyrażam zdecydowanie pozytywną opinię na temat monografii habilitacyjnej dr Joanny Marii Smyły, bowiem dowodzi ona dużej pracowitości i pasji poznawczej Habilitantki. Ustalenia badawcze (w tym zaproponowane autorskie narzędzia badawcze) niewątpliwie ubogacają naukę w obszarze pedagogiki młodzieży i pedagogiki społecznej, a dobry poziom pisarstwa naukowego to również godny podkreślenia walor pracy.

III Ocena dorobku naukowego według wybranych kryteriów oceny osiągnięć naukowych i badawczych kandydatki ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

W odniesieniu do wykazu osiągnięć naukowych i szczegółowych kryteriów tejże oceny jej parametry przedstawiają się następująco:

1. Kierowanie/udział w międzynarodowych lub krajowych projektach badawczych: 12 - w tym projekty badawcze finansowane ze środków statutowych przyznawanych na działalność naukową i badawczą. Ponadto 3 projekty w ramach upowszechniania nauki
2. Międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność naukową – 1 Nagroda naukowa Rektora i 1 Nagroda Dziekana
3. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych - 1
4. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism – 4
5. Staże naukowe w ośrodkach akademickich – 7
6. Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze promotora pomocniczego - 1
7. Wykonane ekspertyzy lub inne opracowania na zamówienie - 3
8. Recenzowanie publikacji w czasopismach krajowych i międzynarodowych - 7
9. Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych – 27 po doktoracie, 7 przed doktoratem
10. Udział w komitetach organizacyjnych konferencji – 12
11. Udział w zespołach eksperckich i konkursowych – 6

Habilitantka spełnia kryteria oceny osiągnięć naukowych osób aspirujących o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Działalność dr Joanny Marii Smyły charakteryzuje imponująca aktywność konferencyjna, powierzenie zadań eksperckich, przyznane granty i projekty realizowane we współpracy z ośrodkami akademickimi i instytucjami oświatowymi. Ponadto kompetencje naukowe Habilitantki zostały docenione, czego dowodem są przyznane nagrody oraz stypendium doktorskie przyznane przez Rektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Jana Kazimierza w Kielcach.

IV Ocena dorobku dydaktycznego i organizacyjnego i popularyzującego wiedzę oraz współpracy międzynarodowej

Aktywność dr Joanny Marii Smyły w obszarach działalności: dydaktycznej, organizacyjnej, popularyzującej naukę i świadczącej o współpracy międzynarodowej, ujawnia imponujące zaangażowanie Habilitantki w wyróżnionych polach oraz zaświadcza, że były one inspiracją z której „wyrastała” pasja naukowa dr Joanny Marii Smyły oraz działalnością, która przesądziła o wyraźnym wycienianiu Jej zainteresowań naukowo-poznawczych i działalności dydaktycznej.

Wskaźnikiem pozytywnej oceny kompetencji organizacyjno-dydaktycznych Habilitantki jest powierzanie Jej odpowiedzialnych funkcji organizacyjnych oraz uzyskane nagrody i wyróżnienia za działalność dydaktyczną i popularyzującą wiedzę: Nagroda Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Dyplom uznania za osiągnięcia naukowe oraz znaczący wkład w rozwój Uczelni przyznany przez Dziekana Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Habilitantka w obszarze działalności społeczno-organizacyjnej pełniła następujące funkcje: członka Kierunkowego Zespołu ds. Programów Kształcenia na kierunku pedagogika, członka Komisji Rekrutacyjnej, opiekuna roku, opiekuna praktyk studenckich, przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego III Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości* (2022 rok), sekretarza i członka komitetu organizacyjnego i naukowego konferencji rajowych i zagranicznych.

Na podkreślenie zasługuje zaangażowanie dr Joanny Marii Smyły w rozwijanie współpracy międzynarodowej oraz udział w zespołach eksperckich i konkursowych, że wymienię: współpracę z uczonymi z zagranicznych ośrodków naukowych (z Georgian American University w Gruzji, z Marmara University w Turcji, z Tarnopolskim Narodowym Uniwersytecie Ekonomicznym w Tarnopolu, z National Academy of Arts we Lwowie, ze State University of New York, z Instytutem National Univeritare Champollion we Francji), odbyte naukowe staże zagraniczne, opracowania eksperckie i propozycje modyfikacji programu kształcenia dla Tarnopolskiego Narodowego Pedagogicznego Uniwersytetu Volodymyra Hnatiuka oraz członkostwo w Kieleckim Towarzystwie Naukowym, w Zespole wspierającym działalność Sekcji Pedagogiki Młodzieży KNP PAN i Zespole wspierającym działalność Sekcji Pedeutologii KNP PAN. Powyższe dokonania dopełniają osiągnięcia w zakresie eksperckim w ramach prac: w kapitułach Konkursu o Znak Jakości Q! – *Szkoła Otwarta i Kreatywna* oraz *Przedszkole Otwarte i Kreatywne*, w komisji egzaminacyjnej przy Centrum Doskonalenia Kadr Oświatowych w Starachowicach, w Zespole Akredytacyjnym dla Placówek Doskonalenia Nauczycieli przy Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Powyższe osiągnięcia to przejawy aktywnej partycypacji Habilitantki w rozwoju ruchu naukowego, w życiu naukowym, akademickim i odpowiedzialnym współuczestnictwie w humanistycznym i społecznym dyskursie. W tym miejscu należy szczególnie zaakcentować powierzenie Habilitantce funkcji recenzentki w czasopismach: „Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu” oraz „Konteksty Pedagogiczne” oraz udział w kolegiach redakcyjnych czasopism: „Scientific Bulletin of Uzhhorod University Series Pedagogy. Social Work” oraz „Buski Kwartalnik Edukacyjny”.

Nie sposób pominąć i nie zaakcentować licznych osiągnięć dydaktycznych i aktywności w zakresie popularyzacji nauki. Habilitantka prowadziła liczne zajęcia o charakterze wykładowym, seminaryjnym, konwersatoryjnym i warsztatowym na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych, pozalekcyjnych w szkołach średnich, do których opracowała autorskie programy kształcenia (pedagogika społeczna, poradnictwo edukacyjno-zawodowe, teoretyczne podstawy kształcenia, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, projektowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej, metodyka pracy z rodziną, teoretyczne podstawy

kształcenia, współczesne kierunki modernizacji w dydaktyce, coaching w pracy pedagoga).

Ważkim doświadczeniem służącym Habilitantce w rozwijaniu swojego warsztatu naukowego i potwierdzającego Jej kompetencje merytoryczne było powierzenie Jej funkcji promotora pomocniczego w zakończonym z sukcesem przewodzie doktorskim mgr Anity Garbat (temat pracy doktorskiej: *Nauczyciel w wirtualnej przestrzeni. Badania etnograficzne wybranych szkolnych stron internetowych*, promotor: prof. UJK dr hab. Justyna Dobrołowicz), prowadzonym na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Dorobek dydaktyczno-organizacyjny Habilitantki budzi szacunek. Oparty jest na pracowitości i doświadczeniu w pracy dydaktycznej, a także rozwijany w działalności eksperckiej, popularyzującej naukę i współpracy międzynarodowej.

Konkluzja

Przedstawiony do oceny dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny dowodzi biegłości Habilitantki w zakresie organizowania warsztatu naukowego i akademickiego. Świadczy o rozległości zainteresowań naukowo-badawczych Habilitantki, a jednocześnie jest spójny tematycznie w ramach obranych pól zagadnień. Powyżej wymienione względy skłaniają mnie do wyrażenia przekonania, że osiągnięcia naukowe dr Joanny Marii Smyły stanowią znaczący wkład w rozwój nauk pedagogicznych. Tym samym wnoszę o nadanie Dr Joannie Marii Smyły stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

